

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA**

N A C R T

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O BORAVIŠNOJ PRISTOJBI**

Zagreb, srpanj 2003.

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Boravišna pristojba je regulirana Zakonom o boravišnoj pristojbi ("Narodne novine", broj 27/91., 109/93. i 30/94. – pročišćeni tekst).

Zakonom o boravišnoj pristojbi propisani su obveznici plaćanja boravišne pristojbe, uvjeti i način plaćanja boravišne pristojbe, raspodjela i korištenje prikupljenih sredstava boravišne pristojbe, prijava i odjava turista i dr. pitanja vezana uz boravišnu pristojbu.

Boravišna pristojba je najvažniji i u pravilu najizdašniji izvor prihoda turističkih zajednica.

Tijekom višegodišnje primjene Zakona uočeni su problemi vezani uz naplatu i uplatu boravišne pristojbe, prijavu i odjavu turista i korištenje prikupljenih sredstava boravišne pristojbe. Naime, znatan dio obveznika (prema procjeni turističkih zajednica 10-30%, ovisno o području) ne uplaćuje boravišnu pristojbu i ne prijavljuje svoje goste. Prvenstveno se to odnosi na građane (vlasnike kuća i stanova za odmor, te domicilno stanovništvo) koji nisu registrirani za pružanje usluga smještaja, već iznajmljuju sobe «na crno».

Nadalje, jedan dio objekata za smještaj (hoteli, hotelska naselja, luke nautičkog turizma i dr.) boravišnu pristojbu naplati turistima, ali ne uplati turističkoj zajednici u zakonskom roku, već ta sredstva nekoliko mjeseci, pa i duže, koristi za vlastito poslovanje.

Zbog navedenih problema vezanih uz plaćanje boravišne pristojbe turističke zajednice često nemaju ili nemaju dovoljno raspoloživih financijskih sredstava za izvršavanje svojih zadaća, a zbog velikog broja neprijavljenih gostiju znatno im je otežano praćenje turističkog prometa.

Također je potrebno kvalitetnije urediti obvezu plaćanja boravišne pristojbe za osobe koje borave na plovnim objektima. Naime, nautičari koji koriste uslugu stalnog veza za vrijeme dok se plovilo nalazi na stalnom vezu, plaćaju boravišnu pristojbu u paušalnom iznosu (čija visina je ista za sva plovila, nezavisno o trajanju boravka plovila na stalnom vezu, dužini plovila ili broju osoba na plovilu), te osim toga plaćaju boravišnu pristojbu po svakom noćenju ostvarenom na plovilu kada se plovilo nalazi na drugim vezovima. Zbog toga «čarteraši», u pravilu, plaćaju znatno manji, a ostali nautičari veći iznos boravišne pristojbe od onog koji bi platili da ju plaćaju po noćenjima ostvarenim na plovilu.

Osim toga, pojedine lokalne turističke zajednice ne poštuju zakonske odredbe o korištenju prikupljenih sredstava boravišne pristojbe, dok za turističke zajednice županija i Hrvatsku turističku zajednicu nema odredbi o korištenju tih sredstava. U tijeku je postupak donošenja novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, kojim će se, između ostalog, propisati korištenje prihoda turističkih zajednica, pa je te, ali i druge odredbe Zakona o boravišnoj pristojbi potrebno uskladiti s odredbama tog Zakona.

Predložene promjene u Zakonu obuhvaćaju više od polovine odredaba važećeg Zakona koji je već više puta mijenjan i dopunjavan, te je, radi preglednosti i lakše primjene, materiju boravišne pristojbe potrebno urediti novim Zakonom.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom uređuje se sljedeće:

- obveznici plaćanja boravišne pristojbe,
- način utvrđivanja visine boravišne pristojbe,
- naplata i uplata boravišne pristojbe,
- raspodjela prikupljenih sredstava boravišne pristojbe,
- nadzor nad uplatom i naplatom boravišne pristojbe,
- obveza prijave i odjave turista.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

- učinkovitija naplata i uplata boravišne pristojbe,
- racionalnije i učinkovitije trošenje sredstava boravišne pristojbe,
- svrhovitije raspoređivanje sredstava boravišne pristojbe unutar sustava turističkih zajednica,
- učinkovitija prijava i odjava turista.

Boravišna pristojba kao prihod turističkih zajednica nije posebno uređena propisima Europske zajednice.

III OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA

Za provođenje ovog Zakona potrebno je u Državnom proračunu osigurati sredstva za sezonsko zapošljavanje državnih službenika koji će u lučkim kapetanijama raditi na poslovima prodaje vinjeta, te sredstva za prilagodbu informatičkog sustava u lučkim kapetanijama.

IV TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

V RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZA IZMJENU

VI PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJA SU DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJA PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

PRIJEDLOG

ZAKONA O BORAVIŠNOJ PRISTOJBI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuje obveza plaćanja boravišne pristojbe, način utvrđivanja visine boravišne pristojbe, raspoređivanje prikupljenih sredstava boravišne pristojbe, rokovi i način naplate i uplate boravišne pristojbe, prijava i odjava turista, te druga pitanja od značenja za prikupljanje i raspoređivanje boravišne pristojbe i evidenciju turističkih noćenja.

Članak 2.

(1) Boravišna pristojba je prihod turističkih zajednica.

(2) Turističke zajednice boravišnu pristojbu koriste za izvršavanje svojih zadaća i za svoje poslovanje sukladno godišnjem programu rada i financijskom planu.

II. OBVEZNICI I NAČIN PLAĆANJA BORAVIŠNE PRISTOJBE

Članak 3.

Boravišnu pristojbu plaćaju:

1. osobe koje u turističkoj općini ili gradu u kojem nemaju prebivalište koriste uslugu smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost,
2. putnici koji koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (charter, cruising),
3. građani koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, za sve osobe koje borave u tom domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu,
4. vlasnik kuće ili stana za odmor u turističkoj općini ili gradu, koji nije smještajni objekt u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće u toj kući ili stanu,
5. osobe koje u turističkoj općini ili gradu u kojem nemaju prebivalište ili uobičajeno boravište, noće kod stanovnika te turističke općine ili grada,
6. vlasnik plovila koje nije plovni objekt nautičkog turizma u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe.

Članak 4.

Iznimno od članka 3. ovoga Zakona, boravišnu pristojbu ne plaćaju:

1. djeca do dvanaest godina starosti,
2. osobe s tjelesnim invaliditetom većim od 70 %, i jedan pratitelj,
3. sudionici školskih izleta odobrenih od strane školske ustanove,
4. sezonski radnici u turističkoj općini ili gradu,
5. članovi obitelji stanovnika turističke općine ili grada,
6. osobe koje uslugu noćenja koriste u okviru ostvarivanja programa socijalne skrbi, temeljem posebne odluke turističkog vijeća turističke zajednice općine ili grada,
7. studenti i đaci koji nemaju prebivalište u turističkoj općini ili gradu u kojem se školuju.

Članak 5.

Boravišnu pristojbu umanjenu za 50 % plaćaju:

1. osobe od 12 do navršениh 18 godina starosti,
2. osobe do 29 godina starosti, koje su članovi međunarodnih omladinskih organizacija, kada koriste usluge noćenja u omladinskim objektima za smještaj koji su uključeni u međunarodnu mrežu omladinskih objekata za smještaj IYHF,
3. gosti koji u turističku općinu ili grad dolaze više od 15 godina uzastopno, temeljem posebne odluke turističkog vijeća turističke zajednice općine ili grada.

Članak 6.

Osobe iz članka 4. i 5. ovoga Zakona, dokazuju pravo na oslobođanje od plaćanja boravišne pristojbe, odnosno pravo na plaćanje umanjenog iznosa boravišne pristojbe, odgovarajućim ispravama, ugovorom o radu, potvrđama i sl.

Članak 7.

Odredbe članka 4. i 5. ovoga Zakona ne primjenjuju se na nautičare.

Članak 8.

Članovima obitelji u smislu ovog Zakona smatraju se: bračni drug; srodnici u ravnoj lozi i njihovi bračni drugovi, braća i sestre te njihova djeca i bračni drugovi, braća i sestre roditelja te njihova djeca i bračni drugovi, posvojitelj i posvojčice te njihova djeca i bračni drugovi, pastorčad, maćeha i očuh.

*Osobe koje koriste uslugu noćenja u smještajnom objektu
u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnosti*

Članak 9.

(1) Osobe koje koriste uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost (u daljnjem tekstu: smještajni objekt) plaćaju boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju.

(2) Smještajnim objektom u smislu ovoga Zakona smatraju se svi objekti u kojima usluge smještaja pružaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost sukladno propisima o pružanju usluga smještaja.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobe koje koriste usluge noćenja u kampu temeljem ugovora o paušalnom korištenju kamp jedinice sklopljenog za razdoblje duže od 1 godine mogu platiti boravišnu pristojbu u (godišnjem) paušalnom iznosu.

(4) Paušalni iznos boravišne pristojbe iz stavka 3. ovog članka mogu plaćati samo osobe koje su u ugovoru iz stavka 3. ovoga članka poimenice navedene kao osobe koje imaju pravo boraviti u kamp prikolici i to najkasnije do 15. srpnja tekuće godine.

(5) Osobe iz stavka 1. ovoga članka boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorile pružanje usluge smještaja.

Putnici koji koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma

Članak 10.

(1) Putnici koji koriste usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma, plaćaju boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju.

(2) Plovnim objektom nautičkog turizma u smislu ovoga Zakona smatraju se plovni objekti za odmor i rekreaciju i plovni objekti za višednevna krstarenja na kojima se pružaju usluge u nautičkom turizmu (charter, cruising) sukladno propisima o pružanju usluga u turizmu.

(3) Putnici iz stavka 1. ovoga članka boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorili pružanje usluga na plovnom objektu.

(4) Putnici iz stavka 1. ovoga članka boravišnu pristojbu plaćaju u visini utvrđenoj za turistički A razred u razdoblju glavne sezone.

Građani koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu

Članak 11.

(1) Građani koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu (u daljnjem tekstu: građanin u domaćinstvu) za sve osobe koje borave u tom domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu plaćaju boravišnu pristojbu u paušalnom iznosu.

(2) Paušalni iznos boravišne pristojbe iz stavka 1. ovoga članka građanin u domaćinstvu plaća za svaki krevet i kamp jedinicu koji se koriste za pružanje usluga smještaja sukladno propisima o pružanju usluga smještaja.

Osobe koje borave u kući ili stanu za odmor

Članak 12.

(1) Vlasnici kuće ili stana za odmor i sve osobe koje noće u toj kući ili stanu boravišnu pristojbu plaćaju po svakom ostvarenom noćenju.

(2) Vlasnik iz stavka 1. ovoga članka i članovi njegove obitelji, plaćaju boravišnu pristojbu umanjenu za 70%.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka boravišnu pristojbu plaćaju kada u kući ili stanu za odmor u turističkoj općini ili gradu izvan mjesta prebivališta borave u razdoblju glavne sezone.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, vlasnik kuće ili stana za odmor, može, za sebe i članove uže obitelji, boravišnu pristojbu platiti u paušalnom iznosu.

(5) Kućom ili stanom za odmor, u smislu ovoga Zakona smatra se svaka zgrada ili stan koja se koristi povremeno ili sezonski, a koja nije smještajni objekt iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona.

Osobe koje borave kod stanovnika turističke općine ili grada

Članak 13.

(1) Osobe koje noće kod stanovnika turističke općine ili grada boravišnu pristojbu plaćaju po svakom ostvarenom noćenju.

(2) Stanovnikom turističke općine ili grada u smislu ovoga Zakona smatra se osoba koja u turističkoj općini ili gradu ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka boravišnu pristojbu plaćaju kada u razdoblju glavne sezone borave u turističkoj općini ili gradu za koje je utvrđeno razdoblje glavne sezone, predsezone i posezone.

Osobe koje borave na plovilu

Članak 14.

(1) Vlasnik plovila za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu (u daljnjem tekstu: nautičari) boravišnu pristojbu plaća u paušalnom iznosu.

(2) Plovilom u smislu ovoga Zakona smatra se svako plovilo duže od 5 m s ugrađenim ležajevima, koje se koristi za odmor, rekreaciju ili krstarenje, a koje nije plovni objekt nautičkog turizma iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Nautičari su dužni boravišnu pristojbu uplatiti prije isplovljavanja plovila.

(2) Nautičari boravišnu pristojbu plaćaju u lučkoj kapetaniji.

(3) Lučka kapetanija nautičarima koji su platili boravišnu pristojbu iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, izdaje vinjetu kao potvrdu o plaćenju boravišnoj pristojbi.

(4) Oblik, sadržaj i vrijeme važenja vinjete, mjesto na koje se ona lijepi, te način evidencije i izdavanja vinjete, propisat će pravilnikom ministar turizma.

(5) Nautičari su dužni vinjetu nalijepiti na mjesto određeno propisom iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Lučka kapetanija dužna je Hrvatskoj turističkoj zajednici jednom mjesečno dostavljati podatke o izdatim vinjetama.

(7) Troškovi evidencije, obračuna i uplate boravišne pristojbe, te dostave podataka iz stavka 6. ovoga članka, iznose 3 % od uplaćene boravišne pristojbe.

III. VISINA BORAVIŠNE PRISTOJBE

Članak 16.

(1) Visina boravišne pristojbe ovisi o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje i o razdoblju sezone.

(2) Visina paušalnih iznosa boravišne pristojbe utvrđuje se na temelju prosječnog broja noćenja ostvarenih u prethodnoj godini u vrsti smještaja za koje se plaća boravišna pristojba.

(3) Iznimno od stavka 1. iz ovoga članka, visina paušalnog iznosa boravišne pristojbe iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona ovisi o dužini plovila i trajanju boravka osoba na plovilu.

(4) Razdoblja sezone u turističkim općinama ili gradovima utvrdit će ministar turizma pravilnikom na prijedlog Hrvatske turističke zajednice.

Članak 17.

Visinu boravišne pristojbe na prijedlog ministra turizma utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, u pravilu, u prvoj polovini tekuće godine za slijedeću godinu.

IV. NAPLATA, UPLATA I RASPODJELA BORAVIŠNE PRISTOJBE

Naplata boravišne pristojbe

Članak 18.

(1) Pravna i fizička osoba koja naplaćuje pružanje usluga noćenja u smještajnom objektu ili pružanje usluga noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma naplaćuje boravišnu pristojbu istodobno s naplatom pružene usluge.

(2) U računu za pružene usluge iz stavka 1. ovoga članka posebno se označuje iznos naplaćene boravišne pristojbe, a u slučaju iz članka 4. ovoga Zakona navodi se osnova za oslobođenje od plaćanja, te u slučaju iz članka 5. ovoga Zakona navodi se i osnova za plaćanje umanjenog iznosa boravišne pristojbe.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju naplatiti boravišnu pristojbu u visini drugačijoj od utvrđene sukladno članku 17. ovoga Zakona.

Rokovi uplate boravišne pristojbe turističkoj zajednici

Članak 19.

(1) Pravna i fizička osoba iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je boravišnu pristojbu uplatiti na propisani račun svakog 1. i 15. u mjesecu za sva noćenja ostvarena u tom razdoblju.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravna i fizička osoba koja naplatu boravišne pristojbe obavlja s naplatom usluge pružene temeljem ugovora s putničkom agencijom, iznos boravišne pristojbe uplaćuje tri dana nakon naplate računa za pruženu uslugu, a najkasnije u roku od šezdeset dana od posljednjeg dana boravka osobe u smještajnom objektu, odnosno na plovnom objektu nautičkog turizma.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravna i fizička osoba koja pruža usluge noćenja osobama iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, dužna je paušalni iznos boravišne pristojbe uplatiti na propisani račun najkasnije do 1. kolovoza tekuće godine.

(4) Lučka kapetanija obvezna je boravišnu pristojbu uplatiti po isteku svakog tjedna za sve vinjete izdane u tom tjednu.

(5) Građanin u domaćinstvu (članak 11. stavak 1.) i vlasnik kuće ili stana za odmor koji plaća paušalni iznos boravišne pristojbe (članak 12. stavak 4. ovoga Zakona) obavezan je paušalni iznos boravišne pristojbe uplatiti najkasnije do 15. srpnja tekuće godine.

(6) Vlasnik kuće ili stana za odmor koji plaća boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju (članak 12. stavak 1. ovoga Zakona), obavezan je uplatiti boravišnu pristojbu za sebe i osobe koje borave u kući ili stanu zadnjeg dana boravka u turističkoj općini ili gradu.

(7) Stanovnik turističke općine ili grada obavezan je uplatiti boravišnu pristojbu za osobe koje kod njega borave zadnjeg dana boravka te osobe u turističkoj općini ili gradu.

Račun uplate i raspodjela boravišne pristojbe

Članak 20.

(1) Boravišnu pristojbu iz članka 10. stavka 1. i članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma i lučke kapetanije uplaćuju na poseban račun Hrvatske turističke zajednice.

(2) Hrvatska turistička zajednica 40% sredstava iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje turističkim zajednicama na čijim se područjima ostvaruje turistički promet, 10% nacionalnim parkovima i parkovima prirode na čijim se područjima ostvaruje promet u nautičkom turizmu, a preostalih 50% sredstava koristi za unapređenje uvjeta, razvoj i promicanje nautičkog turizma.

(3) Ministar turizma propisat će pravilnikom kriterije za uplatu i korištenje uplaćenih sredstava boravišne pristojbe iz stavka 2. ovoga članka uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Članak 21.

(1) Boravišnu pristojbu iz članka 9. stavka 1. i 3., članka 11. stavka 1., članka 12. stavka 1. i 4. i članka 13. stavka 1., pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja u smještajnom objektu, građani u domaćinstvu, vlasnici kuća i stanova za odmor i stanovnici turističke općine ili grada, uplaćuju na račun utvrđen propisima o prihodima za javne potrebe.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobe iz članka 19. stavka 5. i 6. ovoga Zakona, boravišnu pristojbu mogu uplatiti neposredno u turističkoj zajednici koja je ta sredstva dužna prvi sljedeći radni dan od dana uplate uplatiti na račun iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uplaćena sredstva boravišne pristojbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka, banka kod koje je otvoren račun iz stavka 1. ovoga članka, u roku od dva dana od dana uplate dostavlja korisnicima prema sljedećem rasporedu:

1. 60 % sredstava turističkoj zajednici općine ili grada, od čega 30 % sredstava turistička zajednica doznačuje općini ili gradu na području kojih je osnovana, i koriste se isključivo za

poboljšanje uvjeta boravka turista temeljem prethodno usvojenog zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada.

2. 15 % sredstava turističkoj zajednici regije,

3. 25% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici, koja se koriste na način da:

- 20% sredstava Hrvatska turistička zajednica koristi za ostvarivanje svojih zadaća, poslovanje Glavnog ureda i rad tijela Hrvatske turističke zajednice,
- 5% sredstava Hrvatska turistička zajednica dužna je trošiti namjenski, za zajedničke aktivnosti s turističkim zajednicama regija (promocija, edukacija, sajmovi, novinari i sl.), te za ostvarivanje programa turističkih zajednica osnovanih za područje nacionalnih parkova ili parkova prirode.

(4) Turistička zajednica 30% sredstava iz stavka 3. točke 1. ovoga članka općini ili gradu doznačuje najkasnije zadnjeg dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(5) Ako je osnovana turistička zajednica područja, svakoj općini i gradu doznačuje se 30% sredstava boravišne pristojbe prikupljene na njenom području na način i pod uvjetima iz stavka 3. točke 1. ovoga članka.

(6) Ako turistička zajednica iz stavka 3. točke 1. ovoga članka nije osnovana, uplaćena sredstva boravišne pristojbe raspoređuju se 50% turističkoj zajednici regije i 50% Hrvatskoj turističkoj zajednici, a sredstva se koriste namjenski za unapređenje i promicanje turizma na području na kojem su prikupljena.

Članak 22.

(1) Iznimno od članka 21. stavka 3. ovoga Zakona, sredstva boravišne pristojbe prikupljena na područjima za koja su osnovane Turistička zajednica regije središnje Hrvatske i Turistička zajednica slavonsko-baranjske regije, te u brdsko-planinskim područjima raspoređuju se:

1. 70% sredstava turističkoj zajednici općine ili grada, od čega 30% sredstava turistička zajednica doznačuje općini ili gradu na području kojih je osnovana, i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista temeljem prethodno usvojenog zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada.
2. 30% sredstava odgovarajućoj turističkoj zajednici regije.

(2) Turistička zajednica 30% sredstava iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, općini ili gradu doznačuje najkasnije zadnjeg dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Brdsko-planinska područja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se sukladno propisu kojim se uređuju brdsko-planinska područja.

Članak 23.

(1) Sredstva boravišne pristojbe prikupljena na području Grada Zagreba raspoređuju se:

1. 60% sredstava Turističkoj zajednici Grada Zagreba, od čega 30% sredstava turistička zajednica doznačuje Gradu Zagrebu i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista temeljem prethodno usvojenog zajedničkog programa Grada Zagreba i turističke zajednice Grada Zagreba,
2. 20% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici,
3. 20% za razvoj turizma u kontinentalnom dijelu Hrvatske i to:
 - 5% Turističkoj zajednici regije središnje Hrvatske
 - 5% Turističkoj zajednici slavonsko-baranjske regije
 - 10% za turističke zajednice nacionalnih parkova ili parkova prirode i za posebne projekte, koja se uplaćuju na posebni račun Hrvatske turističke zajednice.

(2) Turistička zajednica 30% sredstava iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, općini ili gradu doznačuje najkasnije do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Hrvatska turistička zajednica dužna je sredstava iz stavka 1. točke 3. alineje 3. ovoga članka doznačiti turističkim zajednicama osnovanim za područje nacionalnog parka ili parka prirode i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista u tim zaštićenim dijelovima prirode, te za unapređenje, razvoj i promicanje turizma u kontinentalnom dijelu Hrvatske.

V. PRIJAVA I ODJAVA TURISTA

Članak 24.

(1) Pravna i fizička osoba koja pruža uslugu noćenja u smještajnom objektu ili uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma i građanin u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, obvezna je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti turističkoj zajednici općine, grada ili njihovim podružnicama, sve osobe kojima pruža uslugu noćenja, te u roku od 24 sata odjaviti njihov boravak.

(2) Vlasnik kuće ili stana za odmor i stanovnik turističke općine ili grada obvezan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti turističkoj zajednici općine ili grada ili njihovim podružnicama, sve osobe koje borave u toj kući ili stanu, odnosno kod stanovnika turističke općine ili grada, te zadnjeg dana boravka odjaviti njihov boravak.

(3) Pravna i fizička osoba koja pruža uslugu smještaja u smještajnom objektu, građanin u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, vlasnik kuće ili stana i stanovnik turističke općine ili grada prijavu i odjavu iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavljaju u turističkoj zajednici općine ili grada ili njihovim podružnicama u općini, gradu ili naselju u kojima osobe borave.

(4) Pravna i fizička osoba koja pruža uslugu noćenja na plovnom objektu prijavu i odjavu iz stavka 1. ovoga članka obavlja u turističkoj zajednici općine ili grada ili njihovim podružnicama u općini, gradu ili naselju iz kojeg osobe koje borave na plovnom objektu nautičkog turizma ili na plovidlu (posada) prvi put isplovljavaju.

(5) Turističke zajednice su dužne voditi popis osoba čiji se boravak mora prijaviti prema stavku 1. i 2. ovoga članka.

(6) Ministar turizma propisat će pravilnikom način vođenja popisa osoba iz stavka 5. ovoga članka, te oblik i sadržaj obrasca prijave.

(7) Iznimno, pravne i fizičke osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka nisu obvezne prijaviti turističkoj zajednici osobe iz članka 4. točke 4., 5., 7. i 8. ovoga Zakona.

VI. NADZOR

Članak 25.

(1) Inspekcijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom boravka turista obavlja Državni inspektorat.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na lučke kapetanije.

(3) Pravnoj i fizičkoj osobi iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona, vlasniku kuće ili stana za odmor, i stanovniku turističke općine ili grada koji u propisanom roku (članak 19. stavak 1., 2., 3., 5. i 6. ovoga Zakona) na račun iz članka 21. stavka 1., odnosno na račun iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, ne uplate boravišnu pristojbu, gospodarski inspektor Državnog inspektorata (u daljnjem tekstu: gospodarski inspektor) rješenjem će naložiti uplatu boravišne pristojbe.

(4) Nautičarima iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona koji prije isplovljavanja plovila ne uplate boravišnu pristojbu u lučkoj kapetaniji (članak 15. stavak 1. i 2.), gospodarski inspektor rješenjem će naložiti uplatu boravišne pristojbe.

Članak 26.

Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona u turističkoj zajednici obavlja Ministarstvo turizma.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna fizička osoba iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona, ako na propisani račun ne uplati boravišnu pristojbu svakog 1. i 15. u mjesecu za sva noćenja ostvarena u tom tjednu ili ako sredstva boravišne pristojbe ne uplati u roku od tri dana nakon naplate računa, a najkasnije u roku od šezdeset dana po pruženoj usluzi (članak 19. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 7.000,00 kuna.

(3) Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 28.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba iz članka 18. stavka 1. ako:

1. u svakom pojedinačnom slučaju ne naplati boravišnu pristojbu istodobno s naplatom usluge noćenja u smještajnom objektu, odnosno na plovnom objektu nautičkog turizma (članak 18. stavak 1.),
2. iznos boravišne pristojbe posebno ne označi na računu (članak 18. stavak 2.),
3. naplati boravišnu pristojbu u iznosu drugačijem od propisanog (članak 18. stavak 3.),
4. ne prijavi ili ne odjavi boravak osobe koja koristi uslugu noćenja u smještajnom objektu sukladno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna.

(3) Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 29.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj građanin u domaćinstvu ako:

1. ne uplati paušalni iznos boravišne pristojbe najkasnije do 15. srpnja tekuće godine (članak 19. stavak 5.)
2. ne prijavi ili ne odjavi boravak osobe kojoj pruža usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu (članak 24. stavak 1.)

(2) Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. vlasnik kuće ili stana za odmor ako ne uplati paušalni iznos boravišne pristojbe do 15. srpnja tekuće godine (članak 19. stavak 5.) ili ne uplati boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju za sebe i osobe koje borave u kući ili stanu zadnjeg dana boravka u turističkoj općini ili gradu (članak 19. stavak 6.)
2. stanovnik turističke općine ili grada ako ne uplati boravišnu pristojbu za osobe koje kod njega borave zadnjeg dana boravka te osobe u turističkoj općini ili gradu (članak 19. stavak 7.)
3. osoba koja propusti prijaviti ili odjaviti boravak osoba sukladno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 31.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nautičar koji nema nalijepljenu vinjetu sukladno propisu iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona (članak 15. stavak 5.).

(2) Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 32.

Za prekršaje utvrđene člankom 27. i 28. ovoga Zakona počinjene u istom smještajnom objektu ili na istom plovnom objektu nautičkog turizma drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se pravnoj osobi koja pruža usluge noćenja u smještajnom objektu, odnosno usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga noćenja u tom objektu u trajanju od tri mjeseca do godine dana.

Članak 33.

Za prekršaje utvrđene člankom 27. i 28. ovoga Zakona počinjene u istom smještajnom objektu ili na istom plovnom objektu nautičkog turizma drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se fizičkoj osobi koja pruža usluge noćenja u smještajnom objektu, odnosno usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga noćenja u tom objektu u trajanju od jednog mjeseca do godine dana.

Članak 34.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:

1. prvi slijedeći radni dan ne uplati neposredno uplaćena sredstva boravišne pristojbe na račun iz članka 21. stavak 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 2.),
2. ne vodi popis osoba koje se prijavljuju turističkoj zajednici (članak 24. stavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u turističkoj zajednici novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 35.

(1) Pravilnike iz članka 15. stavka 4., članka 16. stavka 4., članka 20. stavka 3. i članka 24. stavka 6. ovoga Zakona ministar turizma će donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja pravilnika iz stavka 1. ovoga članka, ostaju na snazi:

1. Naredba o razdobljima glavne sezone, predsezone, posezone i vansezone u turističkim mjestima ("Narodne novine", broj 83/95. i 95/95.),
2. Pravilnik o postupku prijave i odjave turista i načinu vođenja popisa turista ("Narodne novine", broj 45/94., 32/96. i 71/97.)

Članak 36.

Iznimno od odredbe članka 3. točke 6. i članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, korisnici stalnog veza u luci nautičkog turizma, koji su temeljem članka 5a. Zakona o boravišnoj pristojbi ("Narodne novine", broj 27/91., 109/93., 30/94. i 64/00.) do dana početka primjene ovoga Zakona uplatili paušalni iznos boravišne pristojbe za korištenje stalnog veza u luci nautičkog turizma za 2004. godinu, u 2004. godini ne plaćaju boravišnu pristojbu.

Članak 37.

Danom primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o boravišnoj pristojbi («Narodne novine», broj 27/91., 109/93., 30/94. i 64/00.).

Članak 38.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama», a primjenjuje se od 1. siječnja 2004. godine.

Klasa:
Ur. broj:
Zagreb,

O b r a z l o Ź e n j e :

I. OPĆE ODREDBE (članak 1. i 2.)

U općim odredbama navedeno je što se propisuje Zakonom, pojam boravišne pristojbe i njeno korištenje.

II. OBVEZNICI PLAĆANJA BORAVIŠNE PRISTOJBE (članak 3. – 14.)

U članku 3. utvrđeni su obveznici plaćanja boravišne pristojbe, a to su: osobe koje koriste uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost ili na plovnom objektu nautičkog turizma, građani koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, vlasnici kuća ili stanova za odmor, za sebe i sve osobe koje borave u toj kući ili stanu, osobe koje noće kod stanovnika turističke općine ili grada, te vlasnici plovila za sebe i osobe koje borave na tom plovilu. Boravišna pristojba plaća se za boravak u turističkoj općini ili gradu izvan prebivališta u smještajnom objektu, domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, kući ili stanu za odmor ili kod stanovnika u turističkoj općini ili gradu, odnosno za boravak na plovilu u turističke svrhe.

U članku 4. utvrđene su osobe koje ne plaćaju boravišnu pristojbu, a u članku 5. osobe koje plaćaju boravišnu pristojbu umanjenu za 50%.

Člankom 6. propisan je način dokazivanja prava na oslobođanje od plaćanja boravišne pristojbe.

Člankom 7. propisano je da se iznimke iz članka 4. i 5. ne primjenjuju na nautičare.

U članku 8. utvrđuje se tko se smatra članom obitelji u smislu ovoga Zakona, a to su: bračni drug, srodnici u ravnoj lozi i njihovi bračni drugovi, braća i sestre te njihova djeca i bračni drugovi, braća i sestre roditelja te njihova djeca i bračni drugovi, posvojitelj i posvojčice te njihova djeca i bračni drugovi, pastorčad, maćeha i očuh.

Člancima 9. – 15. detaljnije su propisani obveznici plaćanja boravišne pristojbe.

Prema članku 9. osobe koje koriste uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaćaju boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju. Smještajnim objektima smatraju se svi objekti u kojima usluge smještaja pružaju pravne ili fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost sukladno propisima o pružanju usluga smještaja. To su hoteli, kampovi i dr. vrste objekata za smještaj. U ovoj skupini objekata nisu smještajni objekti u kojima usluge smještaja pružaju građani u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu, jer oni, prema odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti ne obavljaju ugostiteljsku djelatnost, već samo pružaju određene ugostiteljske usluge. Oni nisu ugostitelji niti su izjednačeni s ugostiteljima.

Iznimno, osobe koje koriste usluge noćenja u kampu temeljem godišnjeg ugovora o korištenju kamp jedinice mogu platiti boravišnu pristojbu u godišnjem paušalnom iznosu. Ova iznimka predlaže se zbog specifičnog načina korištenja usluge smještaja od strane tzv. paušalista u kampovima. Naime, riječ je o osobama koje borave u vlastitoj prikolici postavljenoj na kamp jedinici koju koriste kao vikendicu ili stan za odmor. Slijedom navedenog, a s obzirom da ove osobe usluge smještaja ne koriste kontinuirano tijekom cijelog vremena za koje je ugovor sklopljen, već ih koriste u više navrata (za vrijeme godišnjeg odmora i vikenda) tijekom dužeg vremenskog perioda, radi pojednostavljenja plaćanja boravišne pristojbe za ovu skupinu obveznika predlaže se propisati navedenu iznimku.

Većina turista boravi u smještajnim objektima, a većina dolazi organizirano, tj. posredstvom putničkih agencija s kojima ugovaraju i kojima plaćaju korištenje usluga paket aranžmana, a time i noćenja u smještajnom objektu. Oni nisu u ugovornom odnosu s ugostiteljem, već je to putnička agencija koja temeljem ugovora s ugostiteljem plaća usluge smještaja pružene korisnicima njenih usluga. Individualni gosti usluge smještaja ugovaraju direktno s hotelijerom ili građaninom. Sukladno navedenom, osobe koje borave u smještajnom objektu plaćaju boravišnu pristojbu pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorile pružanje usluge smještaja.

Člankom 10. propisano je da putnici koje koriste usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma plaćaju boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju. Plovnim objektom smatraju se plovni objekti za odmor i rekreaciju i za višednevna krstarenja, na kojima se, sukladno propisima o pružanju usluga u turizmu, pružaju usluge u nautičkom turizmu (charter, cruising). S obzirom da se i usluge u nautičkom turizmu često pružaju posredstvom putničkih agencija, i u ovom je članku propisano da korisnici usluge boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorili pružanje usluge.

U stavku 4. propisano je da osobe koje borave na plovnom objektu plaćaju boravišnu pristojbu u visini utvrđenoj za turistički A razred u razdoblju glavne sezone. Ovo stoga što se ta noćenja ostvaruju u više općina i gradova, koji su u pravilu turistički najatraktivniji, pa time i razvrstani u turistički A razred. Također se većina ovih noćenja ostvaruju tijekom glavne sezone.

Prema članku 11. obvezu plaćanja boravišne pristojbe imali bi građani koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu (tzv. «iznajmljivači»), a boravišnu pristojbu bi plaćali u paušalnom iznosu za svaki krevet i kamp jedinicu. Opće poznati problemi rada «na sivo», neprijavlivanja turista, neuplaćivanja boravišne pristojbe i poreza, obavljanja inspeksijskog nadzora i sl. u najvećoj su mjeri vezani uz pružanje usluge smještaja od strane građana u domaćinstvu. Niti uz ogromne napore nadležnih inspektora i velike financijske izdatke za obavljanje inspeksijskih nadzora ove se pojave neće riješiti na zadovoljavajući način. Na predloženi način osiguralo bi se da se boravišna pristojba plaća po prosječnom broju noćenja po krevetu ili kamp jedinici u prethodnoj godini (temelj utvrđivanja boravišne pristojbe prema članku 16.), čime će se smanjiti troškovi obavljanja inspeksijskih nadzora.

U članku 12. propisane su obveze vlasnika kuća i stanova za odmor. Boravišna pristojba u svojoj je suštini naknada za korištenje općih turističkih usluga i pogodnosti koje se posjetiteljima pružaju u turističkoj općini ili gradu, a koje po svom obujmu i kvaliteti prelaze okvire potreba mjesnog stanovništva. Vlasnici kuća i stanova za odmor nisu stanovnici općine ili grada u kojoj se nekretnina nalazi, a pobuda stjecanja te nekretnine je zadovoljenje vlastitih turističkih potreba za koje su procijenili da ih mogu najpotpunije zadovoljiti koristeći opće turističke usluge i pogodnosti turističke općine ili grada u kojem se nekretnina nalazi. Sukladno tome, kao i ostali posjetitelji turističke općine ili grada moraju platiti boravišnu pristojbu. No, s obzirom da vlasnici kuća i stanova za odmor plaćaju i druga davanja (komunalnu naknadu, porez) vezana za nekretninu, koja su prihod turističke općine ili grada, u članku 12. propisuje se da vlasnik kuće ili stana za odmor i članovi njegove uže obitelji plaćaju boravišnu pristojbu umanjenu za 70%, a mogu platiti i boravišnu pristojbu u paušalnom iznosu.

Obveza plaćanja boravišne pristojbe za osobe koje borave kod stanovnika turističke općine ili grada (članak 13.) je novina koja logično slijedi iz naprijed navedene suštine boravišne pristojbe. Nepostojanje ovakve obveze je mjesnom stanovništvu, koje nema nikakve obveze ako nije registrirano za pružanje usluga smještaja, znatno olakšalo pružanje tih usluga «na crno», pa odatle proizlazi i velika brojka turista – «prijatelja».

Člancima 14. i 15. propisane su obveze nautičara glede plaćanja boravišne pristojbe. Pri propisivanju ovih obveza vodilo se računa da nautičari ne borave u jednom mjestu, te bi ih dnevna obveza plaćanja i prijave boravka svaki put u drugoj turističkoj općini ili gradu znatno opteretila i time umanjila njihovo zadovoljstvo boravkom. Stoga se propisuje da vlasnik plovila za sebe i osobe koje borave na tom plovilu (nautičari) boravišnu pristojbu plaćaju u paušalnom iznosu i to kupnjom vinjete u lučkoj kapetaniji prije isplovljavanja plovila. Ministar turizma se ovlašćuje propisati oblik i sadržaj vinjete, vrijeme važenja vinjete, mjesto na koje se ona lijepi te način evidencije i izdavanje vinjete. Lučka kapetanija je dužna Hrvatskoj turističkoj zajednici jednom mjesečno dostavljati podatke o izdatim vinjetama. Za troškove evidencije, obračuna i uplate boravišne pristojbe, te za dostavu podataka o izdatim vinjetama, lučkoj kapetaniji pripada 3 % od uplaćene boravišne pristojbe.

III. VISINA BORAVIŠNE PRISTOJBE (članak 16. i 17.)

Visina boravišne pristojbe ovisi o turističkom razredu i razdoblju sezone, a utvrđuje ju Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra turizma. U stavku 2. i 3. članka 16. propisuju se kriteriji za utvrđivanje visine paušalnih iznosa boravišne pristojbe.

IV. NAPLATA, UPLATA I RASPODJELA BORAVIŠNE PRISTOJBE (članak 18. - 23.)

Kako je već navedeno uz članak 9. i 10., osobe koje noće u smještajnom objektu boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorile uslugu, a osobe koje borave na plovnom objektu nautičkog turizma boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi koja im pruža uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma. U svakom slučaju pravne ili fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja naplaćuju boravišnu pristojbu korisnicima

svojih usluga (koju su kasnije dužne uplatiti na propisani račun), pa je odredbama članka 18. propisano da se naplata obavlja istodobno s naplatom pružene usluge, te da račun mora sadržavati podatke o naplaćenju boravišnoj pristojbi. Također je, s obzirom da u praksi dio smještajnih objekata naplaćuje gostima boravišnu pristojbu drugačiju od propisane, zabranjena takva naplata.

Člankom 19. propisani su rokovi uplate boravišne pristojbe.

Člancima 20. – 23. propisani su računi na koje se uplaćuje boravišna pristojba i raspodjela, odnosno korištenje tih sredstava.

Prema odredbama članka 20. pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma i lučke kapetanije boravišnu pristojbu uplaćuju na poseban račun Hrvatske turističke zajednice, koja 50% tih sredstava «vraća» tamo gdje se ostvaruje promet u nautičkom turizmu, a preostala sredstva koristi za unapređenje uvjeta, razvoj i promicanje nautičkog turizma. Kriterije za ovu raspodjelu propisat će ministar turizma uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja u smještajnom objektu te vlasnici kuća i stanova za odmor i stanovnici turističkih općina i gradova, prema članku 21. stavku 1., boravišnu pristojbu uplaćuju na račun utvrđen propisima o prihodima za javne potrebe, s time da je omogućeno da, iznimno, vlasnici kuća i stanova za odmor i stanovnici turističke općine ili grada, mogu boravišnu pristojbu uplatiti neposredno u turističkoj zajednici koja ju je dužna prvi sljedeći radni dan uplatiti na propisani račun.

Zbog drugačije propisanih zadaća pojedinih oblika turističkih zajednica, propisuje se drugačija raspodjela uplaćenih sredstava boravišne pristojbe, na način koji treba osigurati dostatna sredstva za izvršavanje zadaća (članak 21.-23.).

Uplaćena sredstva boravišne pristojbe banka kod koje je otvoren račun za uplatu boravišne pristojbe raspoređuje:

- 60% turističkoj zajednici općine ili grada, od čega se 30% sredstava doznačuje općini ili gradu, a koriste se za poboljšanje uvjeta boravka turista temeljem prethodno usvojenog zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice;
- 15% turističkoj zajednici regije;
- 25% Hrvatskoj turističkoj zajednici, koja je 5% od tih sredstava dužna koristiti namjenski, za zajedničke aktivnosti s turističkim zajednicama regija (promocija, edukacija, sajmovi, novinari i sl.), te za ostvarivanje zajedničkih programa turističke zajednice osnovanih za područje nacionalnog parka ili parka prirode, a 20% za ostvarivanje svojih zadaća, poslovanje Glavnog ureda i rad tijela Hrvatske turističke zajednice.

Ako turistička zajednica općine ili grada nije osnovana, prikupljena sredstva boravišne pristojbe raspoređuju se turističkoj zajednici regije i Hrvatskoj turističkoj zajednici, svakoj 50%, a sredstva se koriste namjenski za unapređivanje i razvoj turizma na području na kojem su prikupljena.

S obzirom da se na kontinentu prikuplja znatno manje sredstava boravišne pristojbe, u članku 22. propisano je da se iznimno, na područjima za koja su osnovane Turistička zajednica regije središnje Hrvatske, Turistička zajednica slavonsko-baranjske regije, te na brdsko-planinskim područjima, sredstva boravišne pristojbe raspoređuju: 70% turističkoj zajednici općine ili grada, te 30% turističkoj zajednici odgovarajuće regije.

Turistička zajednica Grada Zagreba ima poseban status, te se na nju odgovarajuće primjenjuju odredbe Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma o turističkoj zajednici općine ili grada i turističkoj zajednici regije. Sukladno navedenom, a uzimajući u obzir da se ta Turistička zajednica nalazi u kontinentalnom dijelu Hrvatske u kojem se prikuplja vrlo malo boravišne pristojbe, te stoga turističke zajednice nemaju dovoljno sredstava za izvršavanje svojih zadaća, člankom 23. propisano je da se 60% sredstava boravišne pristojbe raspoređuje Turističkoj zajednici Grada Zagreba koja 30% od toga doznajuje Gradu Zagrebu i koja se koriste za poboljšanje uvjeta boravka turista temeljem prethodno usvojenog zajedničkog programa Grada Zagreba i Turističke zajednice Grada Zagreba.

Preostala sredstva raspoređuju se: 20% Hrvatskoj turističkoj zajednici, a 20% za razvoj turizma u kontinentalnom dijelu Hrvatske i to 5% Turističkoj zajednici regije središnje Hrvatske, 5% Turističkoj zajednici slavonsko-baranjske regije i 10% za turističke zajednice, nacionalne parkove ili parkove prirode te za posebne projekte, a koja sredstva se uplaćuju na posebni račun Hrvatske turističke zajednice.

Turističke zajednice su dužne sredstva koje doznajuje općini ili gradu, doznajiti najkasnije zadnjeg dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

V. PRIJAVA I ODJAVA BORAVKA TURISTA (članak 24.)

Osim obveze plaćanja boravišne pristojbe, propisana je i obveza prijave i odjave turista turističkim zajednicama, koju imaju svi koji pružaju uslugu smještaja ili kod kojih borave turisti. Temeljem ovih prijava i odjava turističke zajednice vode evidenciju turističkog prometa, što je jedna od zadaća turističkih zajednica.

Iznimno, pravne i fizičke osobe koje pružaju uslugu noćenja u smještajnom objektu ili uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma, nisu obvezni prijaviti turističkoj zajednici sezonske radnike u turističkoj općini ili gradu, članove uže obitelji stanovnika turističke općine ili grada, osobe koje uslugu noćenja koriste u okviru ostvarivanja programa socijalne skrbi temeljem posebne odluke turističkog vijeća turističke zajednice općine ili grada i studente i đake koji nemaju prebivalište u turističkoj općini ili gradu u kojem se školuju.

VI. NADZOR (članak 25. i 26.)

Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona obavljaju gospodarski inspektori Državnog inspektorata i to u svezi s obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista.

S obzirom da je kao jedna od zadaća turističke zajednice općine ili grada utvrđena provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista tijekom glavne turističke sezone u cilju suradnje s gospodarskim inspektorom Državnog inspektorata u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe i odjavom turista, to će temeljem prikupljenih podataka gospodarski inspektori ciljano, brže i efikasnije moći obavljati inspekcijski nadzor.

Nadzor nad provođenjem Zakona o boravišnoj pristojbi i propisa donesenih na temelju tog Zakona u turističkoj zajednici obavlja Ministarstvo turizma, a prema zakonu kojim se uređuje sustav turističkih zajednica.

VII. KAZNENE ODREDBE **(članak 27. – 34.)**

Odredbama članaka 27. - 34. se propisuju kaznene odredbe za nepoštivanje odredaba Zakona. U smislu osiguranja naplate i uplate boravišne pristojbe posebno je značajna odredba prema kojoj se pravnoj i fizičkoj osobi koja po drugi put počini prekršaj u svezi s naplatom ili uplatom boravišne pristojbe izriče i zaštitna mjera zabrane pružanja usluge smještaja u trajanju od jednog, odnosno tri mjeseca do godine dana. Visine novčanih kazni usklađene su sa Zakonom o prekršajima (»Narodne novine«, broj 88/02. i 122/02.), a trebaju osigurati urednu i zakonitu uplatu i naplatu boravišne pristojbe.

Gospodarski inspektor Državnog inspektorata može za prekršaje propisane u člancima 27. – 34. naplatiti novčanu kaznu na mjesatu počinjenja prekršaja u iznosu od 500,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE **(članak 35. – 38.)**

U člancima 35. - 38. propisane su prijelazne i završne odredbe: rokovi za donošenje novih provedbenih propisa, primjena Zakona i provedbenih propisa, i stupanje Zakona na snagu.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZA IZMJENU

- Članak 4., 8. i 12. – brisana je riječ «uža» kako ne bi dolazilo do zabune s definicijom uže obitelji iz Obiteljskog zakona.
- Članak 21. stavak 2. – dodane su riječi «neposredno u» kako bi se naglasilo da građani koji pružaju usluge u domaćinstvu, te vlasnici kuća i stanova za odmor, boravišnu pristojbu mogu platiti u prostorijama turističkih zajednica.
- Članak 21. stavak 3. točka 3. alineja 3. i članak 23. stavak 2. točka 3. alineja 3. – propisuje se raspored i namjena korištenja sredstava boravišne pristojbe s obzirom na mogućnost osnivanja turističkih zajednica nacionalnih parkova i parkova prirode.
- Članak 21. stavak 4., članak 22. stavak 2. i članak 23. stavak 2. – kako turističke zajednice ne bi sredstva neopravdano zadržavala na svom računu, propisan je rok u kojem su dužne sredstva doznačiti općini ili gradu.
- Propisuje se mogućnost naplate novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja, a u skladu sa člankom 166. Zakona o prekršajima.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJA SU DANA NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJA PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

- Nije prihvaćen prijedlog da se uvede plaćanje boravišne pristojbe u godišnjem paušalnom iznosu kod svih oblika smještaja. Prijedlogom Zakona predviđeno je godišnje paušalno plaćanje boravišne pristojbe gdje je to objektivno moguće, tj. za nautičare, građane-iznajmljivače, kampere koji imaju godišnji ugovor i za vlasnike kuća ili stanova za odmor kao i za članove njihove obitelji. Dakle, godišnji paušalni iznos boravišne pristojbe ne plaća se kod korištenja usluga noćenja u drugim smještajnim objektima u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, kao što su hoteli i sl.
- Oslobođenje plaćanja boravišne pristojbe za izviđače riješit će se kroz Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti na način da će se odrediti smještajni objekti koji se ne smatraju komercijalnim, pa se za boravak u njima niti neće plaćati boravišna pristojba.
- Oslobođenjem od plaćanja boravišne pristojbe za djecu do 15 godina bitno bi se smanjio broj osoba koje plaćaju boravišnu pristojbu. Osim toga, školske ekskurzije su oslobođene plaćanja boravišne pristojbe, pa je tom zahtjevu djelomično udovoljeno.
- Plaćanje boravišne pristojbe vlasnika kuća i stanova za odmor Ustavni sud Republike Hrvatske nije ocijenio protuustavnim, navodeći u obrazloženju svog rješenja da je to naknada za korištenje općih turističkih usluga i pogodnosti koje se posjetiteljima pružaju u turističkom mjestu, a koje po svom obujmu i kvaliteti prelaze okvire potreba mjesnog stanovništva. Boravišna pristojba služi podmirenju povećanih rashoda turističkog mjesta koja se odnose na podizanje kvalitete turističkih i drugih komplementarnih usluga. Propisivanje obveze plaćanja boravišne pristojbe radi podmirenja povećanih rashoda turističkog mjesta posve je opravdano ako se odnosi na turiste, jer oni, boraveći u tim mjestima, uživaju u blagodatima koje takvo mjesto pruža. Iz navedenih razloga, nije prihvaćen niti prijedlog da bi bolji model, umjesto boravišne pristojbe, bilo uvođenje poreza na dohodak, odnosno dobit, kao niti da se plaćanja boravišne pristojbe oslobode vlasnici kuća i stanova za odmor.

- Kome će se dodjeljivati sredstva prikupljene boravišne pristojbe od vlasnika plovila i osoba koje borave na plovilu riješeno je na način da je propisano da se ta sredstva uplaćuju na poseban račun Hrvatske turističke zajednice, koja od 50% sredstava, 40% uplaćuje turističkim zajednicama, te 10% nacionalnim parkovima i parkovima prirode na čijim se područjima ostvaruje promet u nautičkom turizmu, a preostalih 50% sredstava Hrvatska turistička zajednica će koristiti za unapređenje uvjeta, razvoj i promicanje nautičkog turizma.
- I prema važećem Zakonu o boravišnoj pristojbi, kao i prema prijedlogu novog Zakona, obveznici plaćanja boravišne pristojbe su građani-iznajmljivači, a ne putničke agencije. Netočno je da bi dio iznajmljivača koji posluje posredstvom turističkih agencija i s njima sklapaju ugovore o popunjavanju kapaciteta, plaćali dvostruku boravišnu pristojbu, jer da jedanput plate sami putem godišnjeg paušala, a drugi puta putem agencije, te da agencija ne može izdati račun u kome nije prikazana i boravišna pristojba. Kako je prema Zakonu o boravišnoj pristojbi, obveznik plaćanja boravišne pristojbe građanin-iznajmljivač, a prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, dužan je gostu izdati račun u kojem, između ostalog, mora biti naveden i iznos boravišne pristojbe, ne postoji zakonska mogućnost plaćanja dvostruke boravišne pristojbe. Putnička agencija nije obveznik plaćanja boravišne pristojbe.
- Predložena raspodjela boravišne pristojbe sukladna je zadaćama pojedinih nivoa turističkih zajednica. Hrvatska turistička zajednica će, zbog drugačije raspodjele dobivati manje sredstava od kontinentalnih turističkih zajednica.
- Određivanjem tko ulazi u krug članova uže obitelji, nije se ulazilo u definiciju uže obitelji iz Obiteljskog zakona, s obzirom da se ovaj pojam određuje samo u odnosu na Zakon o boravišnoj pristojbi. Pri tome se vodili računa o tome kome vlasnici kuća i stanova za odmor uobičajeno ne naplaćuju noćenje zbog srodstva i povezanosti u obitelji. Ocijenjeno je da će se na taj način smanjiti broj neprijavljenih osoba, pa će i nadzor gospodarskim inspektorima biti olakšan. Kako bi se otklonila nedoumica, brisat će se riječ «uža».
- Prijedlog da gradovi i općine imaju vlastite inspektore koji bi kontrolirali naplatu boravišne pristojbe nije u skladu sa Zakonom o sustavu državne uprave i stoga se ne prihvaća.
- Kod predlaganja visina novčanih kazni, vodilo se računa o Zakonu o prekršajima, prema kojem se novčana kazna za fizičku osobu može izreći u iznosu od 300 do 10.000 kuna, a za pravnu osobu od 2.000 do 100.000 kuna, kao i o općoj svrsi kažnjavanja.